

Bővül a közéletmezesi hivatal.

(Saját tudósítónktól.) A közéletmezesi hivatal bővülése nem a hivatali helyiségre értendő. Ez még ma is primitív, a kívánalomnak, a célnak éppenséggel meg nem felelő. A nap minden órájában zsufolva van közönséggel, amely oly tömegesen lepi el a hivatali szűkös helyiséget, mint nyári időben a Tiszát a tiszavirág. Egymás hátán tolonganak az emberek, akik cukrot, kávét, petroléumot és szenet akarnak és úgy elállják még a hivatali helyiség bejáróját is, hogy oda csak életveszéllyel lehet bejutni. Ezen az állapoton segíteni kell, még pedig halasztást nem tűrve, azonnal, mert a mostani beosztás mellett lehetetlenség a hivatal ügyeit intézni és a közönség érdekeit kiszolgálni. Nincs most fontosabb szerve a város közigazgatásának, mint a közéletmezesi hivatal és ennek a legfontosabb szervnek megfelelő helyiséget kell átengedni, hogy a vezetővel együtt a tisztviselő kar nyugodtan, háborítás nélkül végezhesse áldásos működését.

A Délmagyarország megírta, hogy újabban szenet és szemes borsót árusított a közéletmezesi hivatal, legközelebb pedig méz, burgonya és korpa fog érkezni, amelyeknek kiárusítását szintén megkezdeti. Ezek a cikkek eddig is a közéletmezesi hivatal ügykörébe tartoztak, amely a közellátás céljából ügykörét az áruház létesítésével kívánja kibővíteni. A közéletmezesi tanács szerda esti ülésén határozta el az áruház létesítését és már is arról számolhatunk be a közönségnek, hogy az áruház gyermekruhaosztálya már a jövő héten meg is nyílik, ahol a közönségnek alkalma lesz gyermekruhákat, amelyeknek ugyancsak szűkiben vagyunk, tisztességes áron vásárolni.

A közéletmezesi hivatal vezetőjének, Balogh Károly városi tanácsosnak tudomására jutott, hogy a Kölesey-utcában levő Wagner-házban elhelyezett Förster-féle gyermekruha üzlet eladás alatt áll. Üdvös előrelátással még tegnap este intézkedett, hogy a ruha üzleti áruk kiviteli tilalma azonnal életbe lépjen. Hogy erre az intézkedésre égető szükség volt, mi sem bizonyítja jobban, mint az, hogy a Förster-féle gyermekruha üzletet teljes egészében megvásárolta Kovács Dezső nagyváradai kereskedő, aki természetesen az árukat Nagyváradra kívánta elszállítani, elárulás céljából. A nagyváradai kereskedő, ma, hogy megjelent a közéletmezesi hivatal vezetője előtt, azzal állt elő, hogy engedélyt kért a gyermekruhák elszállítására. Balogh Károly az engedélyt nem adta meg, még pedig azzal az indoklással, hogy árukat másutt való elárulásra, nem szabad a városból kivinni. Azt természetesen megengedte a nagyváradai kereskedőnek, hogy az árukészletet itt kiárusítsa, majd ajánlatot tett neki, hogy az árukat a közéletmezesi hivatal átveszi. Megfelelő kereskedői hasznot ígért a kereskedőnek, aki miután az árut nem vihette el Nagyváradra, a megvett üzletet a vételárban átengedte a közéletmezesi hivatalnak. Így már a jövő héten megkezdődik a gyermekruha kiárusítás, még pedig oly kedvező áron, a milyenhez a háboru óta nem igen van hozzászokva a fogyasztó közönség. Ezt egyébként a közéletmezesi tanács csütörtöki ülésén jelentette be Balogh tanácsos.

Megirtuk tegnap, hogy nemcsak a közönség panaszkodik a kereskedőkre a kiszolgálás miatt, de a kereskedők is a közönségre a kiszolgálás megnehezítése miatt. Más irányú panaszok is hallhatók a közönségre. Arról van tudomásunk, hogy egyesek a cukor, liszt, zsir és szénutalványokkal fizérkednek, hogy az illetékes hivaltól könyveik alapján kikérlik az utalványokat és

azokat pár koronáért eladják, sőt a beszerzett árukat haszonra tovább árusítják. Az üzérkedők és árdrágítók ellen a legnagyobb szigorral kell eljárni, mert az még sem engedhető meg, hogy bárki is üzérkedhessék utalványokkal, vagy a közéletmezesi hivatal révén kapott árukat nyereség mellett tovább adja.

A hatóság az utóbbi hetekben már több ízben lépéseket tett a belvárosi elemi iskola kiürítésére. Itt kívánnák ugyanis elhelyezni a közéletmezesi hivatal szervezetét. A temesvári katonai parancsnokság el is rendelte

az iskolának, amelyben jelenleg katonai kórház van, kiürítését, ezt azonban ezideig nem tudták keresztülvinni. Dr. Somogyi Szilveszter polgármester és Balogh Károly pénzügyi tanácsos pénteken fölkeresték Pernecky Jenő altábornagy, kerületi parancsnokot, a kit fölkeresték, hogy intézkedjék az iskola kiürítése iránt. Az altábornagy megígérte, hogy intézkedni fog, a kórház kiürítését azonban akadályozza, hogy a polgári iskola, ahova a kórháznak át kell költöznie, még nincs megfelelő állapotban. Ha a szükséges javítási munkálatokat, itt befejezték, nyomban megtörténik az iskola kiürítése.

Tizezer hold városi bér föld eladása.

(Saját tudósítónktól.) A város ügyeit intéző körökben és a törvényhatósági bizottság tagjai között napok óta nagyarányu tervről folynak a megbeszélések. Ismeretes, hogy az egyik legutóbbi közgyűlésen Obláth Lipót annak érdekében tett indítványt, hogy a város — a kedvező konjunkturális viszonyokat kihasználva — adja el földjeinek egy részét. A tanács javaslatára a közgyűlés a gazdasági bizottságnak adta ki az indítványt, Obláth indokolását pedig a nagy zajban nem lehetett hallani. Már ezt megelőzőleg és azóta is felvetette illetékes körökben ezt a kérdést Kállay Albert, v. b. t. t., Szeged egykori főispánja, aki nyugalomba vonulása óta állandóan tartózkodik minden közéleti megnyilatkozástól, a közgyűlésen is csak nagyritkán jelenik meg. Szavának sulya és tekintélyének ereje azért csorbitatlan. Innen van az, hogy a földeladás gondolatával egyre intenzívebben kezdenek foglalkozni, amióta Kállay Albert portálja, aki hosszú szegedi működése alatt mindig ovatos várospolitikusnak bizonyult és elvi elengése volt minden földeladásnak.

A fölmerült terv a következő. Szegednek összesen 70,278 hold földbirtoka van. Ebből bér föld a tápai birtokkal együtt 44,138 hold. Adjon el a város földjeiből 10.000 hold terjedelműt öt-tíz holdas parcellákban. A mai földárak mellett nem optimisztikus számítás az, hogy az eladásra kerülő földekért holdankint 3000 koronát lehet kapni, ami annyit jelent, hogy a 10.000 hold földért

kerek 30 millió koronát kapna a város.

Számításon kívül hagyjuk itt, hogy szakemberek véleménye szerint a 10.000 hold holdankint való átlagos ára 3000 koronánál minden körülmények között magasabb lenne. Szeged földbirtoka a háboru kitörésének évében 68,603,130 koronát reprezentált. Ez a becslés Szűcs Mihálytól, a Szeged mezőgazdasága című nagy munka szerzőjétől származik és azt irányadónak fogadta el a város hatósága is. Köztudomásu, hogy a város földbirtok-politikáját illetőleg sohasem voltak egy véleményen az illetékes tényezők. Huszonhárom év előtt történt, hogy az évi költségeloirányzat tárgyalásakor a pénzügyi bizottság arra tett javaslatot, hogy a város összes birtokainak miként való eladására a tanács tegyen előterjesztést a közgyűlésnek. Ennek a határozatnak indokai között szerepel: a haszonbérlektől nyert jövedelem az érték alig két százalékát hozza meg, a nagy távolságok miatt nehéz az adminisztrálás és ellenőrzés, az akkori árak

minden addig tapasztalt árat jelentékenyen fölülhaladtak, erős középirtokos osztály létesítése mozdíthatnák elő, megszabadulna a város nagy adótehertől és pótladó-jövedelmét tetemesen emelné. Érthető, hogy egy ilyen határozat, amelynek indokai nagyrészt ma is helytállóak és amelynek már akkor is volt jogosultsága, nagy ellenkezést keltett volna, ha gondolt volna bárki is arra, hogy a hatóság minden határozatot komolyan vesz, amelyet a közgyűlés, vagy egyes bizottságok hoznak. Nagy és merész lépés lett volna a város egész földbirtokát eladni. Most azonban arról van szó, hogy a város 70.000 hold földjéből, 44.000 hold bér földjéből mindössze 10.000 hold adassék el. Szegednek még mindig hatalmas nagyságú földbirtoka marad, viszont azzal, hogy földjének egyhatedét eladja, az eddigi 68 millió értéknek legalább felét megkapja. Mi ehhez a hatalmassá nőtt arányhoz képest az az értékemelkedés, amelyről az 1894-es pénzügyi bizottsági határozat beszél.

Scultéty Sándor főszámvevő, aki az eszme föltétlen hive, azt a kitűnő gondolatot vetette föl, hogy kizárólag szegedi bér földeket kellene eladni. Ennek az lenne az eredménye, hogy a busás vételár mellett Szegeden adóznának az új birtokosok és az adóbevételből előálló ez a többlet

megközelítené azt az összeget, a mit a 10.000 hold után bér címén vesz be a város.

Az eszméről különböző körökben folytatott megbeszéléseink során még egy nagyszerű gondolatot vitattunk meg. A háboru bőségesen szedte áldozatait a szegedi hősi fiúk, köztük a földművelők soraiból is. Sokan estek el közülük, sokan lettek rokkanttá, de bizonyára legtöbben azok vannak, akik a lövészárokból, vagy keserves hadifogságban eltöltött hosszú évek után visszatérnek közéink.

Elsősorban ezeket: a hadiözvegyeket, rokkantakat, esetleg azok családtagjait és az éveken át háborut viselt szegedi parasztot juttassa földhöz a város.

Most még a pénz felhasználásáról van szó. Azok is, akik nagyon tépelődő természetűek és nehezen tudnak határozni, kitűnő üzletnek tartanak a város számára, ha régebbi adósságait ki tudná fizetni. Ezek összege ma 25,985.806.64 korona, törlesztésére és kamataira a legutóbbi költségvetésben 1.974.039 korona szerepel. A 10.000 hold vételárából kifizethetné tehát a város régi adósságait, az azok fedezésére a költségvetésben sze-